

Rehabilitacja

Wytyczne dla funkcjonowania gabinetów fizjoterapeutycznych w systemie rehabilitacji ambulatoryjnej w trakcie epidemii COVID-19 w Polsce.

Ministerstwo Rozwoju w konsultacji z GIS, 28.04.2020

Celem wdrażanych procedur jest:

1. Dodatkowe zmniejszenie ryzyka dla pracowników gabinetów (usługodawcy) i pacjenta (usługobiorcy).
2. Ograniczenie liczby kontaktów na terenie gabinetu w danym przedziale czasowym, w ramach zabezpieczenia przed możliwym zakażeniem.
3. Kompleksowe działanie przeciwepidemiczne dostosowane do etapu zaawansowania stanu epidemii.

Wytyczne zostały podzielone na cztery części:

1. Zapewnienie bezpieczeństwa pracownikom/obsłudze.
2. Zapewnienie bezpieczeństwa w obiekcie.
3. Procedury zapobiegawcze: podejrzenie zakażenia koronawirusem u pracownika/obsługi.
4. Procedury postępowania w przypadku podejrzenia u osoby/klienta zakażenia koronawirusem.

Zapewnienie bezpieczeństwa pracownikom/obsłudze

1. Ustalenie zadań i procesów, które zwykle wymagają ścisłej interakcji i określenie sposobów ich modyfikacji, aby zwiększyć fizyczne odległości między pracownikami i zachować bezpieczeństwo pracy zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa (w zakładach pracy minimum 1,5 m).
2. Podzielenie zmian pracy w celu zwiększenia bezpieczeństwa pracowników przebywających w danym momencie na terenie gabinetu, stosownie do możliwości.
3. Zmniejszenie liczby pracowników korzystających w tym samym czasie ze wspólnych obszarów np. stołówki pracowniczej, szatni itp. W pomieszczeniach tych zaleca się, aby liczba osób z nich korzystających umożliwiała zachowanie dystansu społecznego min. 2 m. Wyposażenie obsługi gabinetu w środki ochrony indywidualnej w tym, maski lub przyłbice, rękawiczki oraz środki do dezynfekcji rąk, a także nieprzemakalne fartuchy z długim rękawem, do użycia w razie potrzeby.
4. Zalecenia dla pracowników:
 - Przed rozpoczęciem pracy, tuż po przyjeździe do pracy obowiązkowo należy umyć ręce wodą z mydłem.
 - Nosić osłonę nosa i ust, ewentualnie przyłbicę oraz rękawice ochronne podczas wykonywania obowiązków.
 - Zachować bezpieczną odległość od rozmówcy i współpracowników (rekomendowane są 2 metry).

- Regularnie często i dokładnie myć ręce wodą z mydłem zgodnie z instrukcją znajdującą się przy umywalce i dezynfekować osuszone dłonie środkiem na bazie alkoholu (min. 60%).
 - Podczas kaszlu i kichania zakryć usta i nos zgiętym łokciem lub chusteczką – jak najszybciej wyrzucić chusteczkę do zamkniętego kosza i umyć ręce.
 - Starać się nie dotykać dłońmi okolic twarzy, zwłaszcza ust, nosa i oczu.
 - Dołożyć wszelkich starań, aby stanowiska pracy były czyste i higieniczne, szczególnie po zakończonym dniu pracy. Należy pamiętać o dezynfekcji powierzchni dotykowych jak słuchawka telefonu, klawiatura i myszka, włączniki świateł czy biurka.
 - Regularnie (kilka razy w ciągu dnia) czyścić powierzchnie wspólne, z którymi stykają się klienci, np. klamki drzwi wejściowych, poręcze, blaty, oparcia krzeseł.
 - Unikać dojazdów do pracy środkami komunikacji publicznej, jeżeli istnieje taka możliwość.
5. Zapewnienie, w miarę możliwości, wietrzenia nieklimatyzowanych pomieszczeń.
 6. Ograniczenie do niezbędnego minimum spotkań i narad wewnętrznych; spotkania powinny być przeprowadzane przy otwartych oknach z zachowaniem rekomendowanych przez służby sanitarne odległości pomiędzy osobami (minimum 2 m); preferowany kontakt telefoniczny oraz mailowy.
 7. Ograniczenie korzystania przez pracowników z przestrzeni wspólnych, w tym:
 - wprowadzenie różnych godzin przerw,
 - zmniejszenie liczby pracowników korzystających ze wspólnych obszarów w danym czasie (np. przez rozłożenie przerw na posiłki).
 8. Szczególną troskę o pracowników z grup bardziej narażonych na ryzyko epidemiczne – jeśli to możliwe nie angażowanie w bezpośredni kontakt z klientem osób powyżej 60.r.ż oraz przewlekle chorych .
 9. Obowiązek stosowania przez dostawców hotelu/obiektu/pensjonatu środków ochrony osobistej zgodnie z aktualnymi przepisami prawa.
 10. Przygotowanie procedury postępowania na wypadek wystąpienia sytuacji podejrzenia zakażenia i skuteczne poinstruowanie pracowników.
 11. Celem ograniczenia kontaktów międzyludzkich zaleca się tam gdzie jest to możliwe, wykorzystywanie do komunikacji m.in. telefonów, poczty elektronicznej itp.
- Zapewnienie bezpieczeństwa w obiekcie

Procedury na czas przed wykonaniem usługi:

1. Przed wykonaniem usługi rekomendujemy wywiad telefoniczny którego celem jest ustalenie występowania u danej osoby objawów choroby lub ryzyka narażenia na chorobę (w tym celu możliwe jest wykorzystanie załączonej ankiety nr 1 – Ankieta wstępnej kwalifikacji, rekomendowanej przez Krajową Izbę Fizjoterapeutów).
2. Nie zaleca się uczestniczenia w zabiegach osób towarzyszących pacjentom, poza uzasadnionymi przypadkami (np. osoby nieletnie, niepełnosprawne), decyzję podejmuje fizjoterapeuta. Osoba towarzysząca musi być zabezpieczona analogicznie jak pacjent.
3. Grafiki pracy pracowników oraz grafiki przyjęć pacjentów należy układać tak, aby nie doprowadzić do gromadzenia się pacjentów w poczekalni oraz w miarę możliwości unikać mieszania się pracowników w przypadku pracy zmianowej. Rekomenduje się utrzymanie co najmniej 2m odległości między pacjentami.
4. Należy ograniczać poruszanie się pacjentów po przychodni / gabinecie, aby zminimalizować możliwość kontaktów.

5. Klient/pacjent przy wejściu do gabinetu dezynfekuje lub myje ręce oraz zakłada rękawiczki ochronne. Jeśli istnieje możliwość rozgraniczenia miejsc wyjścia i wejścia – również przy wyjściu należy umożliwić dezynfekcję rąk.
6. W przypadku usług świadczonych w domu pacjenta, fizjoterapeuta przed wejściem do pomieszczenia zakłada maseczkę, przyłbice, rękawiczki (zależnie od potrzeb).
7. Pacjent używa maseczek zgodnie z obowiązującymi przepisami.
8. Pacjent przychodzi na zabiegi wyłącznie z niezbędnymi przedmiotami.
9. Opiekun małoletniego używa maseczek zgodnie z obowiązującymi przepisami i utrzymuje bezpieczny dystans w trakcie trwania zabiegów.

Procedury w trakcie wykonywania usługi:

1. W stosunku do pacjentów:
 - Obowiązkowe noszenie maseczek przez pacjentów.
 - Zakaz używania telefonów komórkowych w trakcie zabiegów.
2. Związane z warunkami pracy
 - W celu zapewnienia bezpiecznych odległości pomiędzy osobami przebywającymi w salonie, na jedną osobę przypada przynajmniej 15 m² (nie wliczając osoby świadczącej usługę). Odległości mogą być mniejsze, jeśli salon wykorzystuje odgrodzenia (np. przepierzenia lub ścianki).
3. W stosunku do pracowników gabinetu
 - Obowiązkowe noszenie maseczek medycznych bądź przyłbic (rekomendowane maseczki według załącznika nr 3 – Maseczki Medyczne, opracowanego konsultanta krajowego w dziedzinie chorób zakaźnych) przez fizjoterapeutów, oraz rekomendowane noszenie rękawiczek jednorazowych.

Procedury wykonywane po wizycie:

1. Po wykonaniu usługi następuje dezynfekcja stanowiska (wszystkich przedmiotów z którymi pacjent miał kontakt w trakcie zabiegu – w tym leżanka, przybory i przyrządy do ćwiczeń, ewentualne elementy urządzeń zabiegowych).
2. Od zakończenia dezynfekcji musi minąć rekomendowany przez producenta preparatu dezynfekcyjnego czas, zanim następny pacjent zostanie obsłużony na tym samym stanowisku. Rekomenduje się wywietrzenia pomieszczenia przed przyjęciem następnego pacjenta.

Procedury zapobiegawcze: podejrzenie zakażenia koronawirusem u pracownika/obsługi

1. Obowiązek zapoznania personelu gabinetu odnośnie wprowadzonego protokołu związanego z wirusem COVID 19 (przekazanie najważniejszych wytycznych i obowiązków w tym zakresie).
2. Pracownicy i obsługa gabinetu powinni zostać poinstruowani, że w przypadku wystąpienia niepokojących objawów nie powinni przychodzić do pracy, powinni pozostać w domu i skontaktować się telefonicznie ze stacją sanitarno-epidemiologiczną, oddziałem zakaźnym, a w razie pogarszania się stanu zdrowia zadzwonić pod nr 999 lub 112 i poinformować o możliwości zakażenia koronawirusem.
3. Zaleca się bieżące śledzenie informacji Głównego Inspektora Sanitarnego i Ministra Zdrowia, dostępnych na stronach gis.gov.pl lub <https://www.gov.pl/web/koronawirus/>, a także obowiązujących przepisów prawa.
4. W przypadku wystąpienia u pracownika wykonującego swoje zadania na stanowisku pracy niepokojących objawów sugerujących zakażenie koronawirusem należy niezwłocznie

odsunąć go od pracy i odesłać transportem indywidualnym do domu. Należy wstrzymać przyjmowanie klientów, powiadomić właściwą miejscowo powiatową stację sanitarno-epidemiologiczną i stosować się ściśle do wydawanych instrukcji i poleceń.

5. Pracownik powinien oczekiwać na transport w wyznaczonym pomieszczeniu, w którym jest możliwe czasowe odizolowanie go od innych osób.

6. Zaleca się ustalenie obszaru, w którym poruszał się i przebywał pracownik, przeprowadzenie rutynowego sprzątnięcia, zgodnie z procedurami oraz zdezynfekowanie powierzchni dotykowych (klamki, poręcze, uchwyty itp.).

7. Rekomenduje się stosowanie się do zaleceń państwowego powiatowego inspektora sanitarnego przy ustalaniu, czy należy wdrożyć dodatkowe procedury, biorąc pod uwagę zaistniały przypadek.

Procedury postępowania w przypadku podejrzenia u osoby/klienta zakażenia koronawirusem

1. W przypadku stwierdzenia wyraźnych oznak choroby jak uporczywy kaszel, złe samopoczucie, trudności w oddychaniu, pacjent nie powinien zostać wpuszczony na teren gabinetu. Powinien zostać poinstruowany o jak najszybszym zgłoszeniu się do najbliższego oddziału zakaźnego, celem konsultacji z lekarzem, poprzez udanie się tam transportem własnym lub powiadomienie 999 albo 112.

2. Jeśli klient znajduje się w podmiocie – czasowe odizolowanie go w dedykowanym pomieszczeniu, powiadomienie dyspozytora medycznego o podejrzeniu zakażenia i zgłoszenie incydentu do kierownictwa obiektu. Umożliwi to obsłudze ustalenie obszaru, w którym poruszał się i przebywał, przeprowadzenie rutynowego sprzątnięcia, zgodnie z procedurami oraz zdezynfekowanie powierzchni dotykowych (klamki, poręcze, uchwyty itp.).

3. Ustalenie listy pracowników oraz klientów (jeśli to możliwe) obecnych w tym samym czasie w części/częściach obiektu, w których przebywał klient i zalecenie stosowania się do wytycznych Głównego Inspektora Sanitarnego dostępnych na stronie gov.pl/web/koronawirus/ oraz gis.gov.pl odnoszących się do osób, które miały kontakt z zakażonym.

4. Wstrzymanie przyjmowania klientów, powiadomienie właściwej miejscowo powiatowej stacji sanitarno-epidemiologicznej i stosowanie się ściśle do wydawanych instrukcji i poleceń.

Rekomendowane pytania przed rozpoczęciem świadczenia usług znajdują się w załączniku numer 2.

W przypadku choć jednej odpowiedzi „TAK” lub braku udzielenia odpowiedzi na co najmniej jedno pytanie, może zostać zidentyfikowane podwyższone ryzyko zakażenia. W takiej sytuacji pracownik lub osoba świadcząca usługi ma prawo odmówić wykonania usługi.

Dokument został opracowany na podstawie rekomendacji Krajowej Izby Fizjoterapeutów oraz Polskiego Towarzystwa Fizjoterapii.

Materiały

[Jak prawidłowo myć ręce](#)

[Jak skutecznie dezynfekować ręce](#)

Jak prawidłowo nakładać i zdejmować maseczkę

Jak prawidłowo nakładać i zdejmować rękawice

Załącznik 1 Ankieta wstępnej kwalifikacji

Załącznik 2 Pytania przed rozpoczęciem świadczenia usług